

We staan hier bij het graf van **Hendrik Nagel**, dat zoals u kunt zien, omringd is door graven van zijn familieleden.

Hendrik Nagel was directeur van pudding en meelproducten fabriek “Atlanta” aan de Hoge der A 13 in Groningen. Hij was net zo als zijn broer Willem fel anti-nazi, en was lid van de socialistisch-pacifistische verzetsgroep De Groot.

Willem liet in 1944 twee illegale boeken drukken bij de drukkerij van Hendrik Nicolaas Werkman, aan de Lage der A 13, pal tegenover het pand van “Atlanta” aan de overkant van de A. Werkman zat dus ook in het verzet, en is op 10 april 1945 door de SD’er Peter Schaap samen met nog negen anderen doodgeschoten in Bakkeveen.

In de “Atlanta” fabriek heeft een tijdlang een zender gestaan van de verzetsgroep “Beatrix”. Deze zender werd begin 1945 overgebracht naar Uithuizen. Daar werd de zender echter opgerold, en een verzetsman gaf na zware martelingen de naam van Hendrik Nagel prijs. Hendrik werd op 21 februari 1945 opgepakt, en eveneens onderworpen aan zware verhoren.

In april 1945 werd het duidelijk dat de Canadezen snel in Groningen zouden zijn, en daarom werden zeventig gevangenen door de Duitsers snel tot de doodstraf veroordeeld, daaronder Hendrik Nagel, en ook de eerder genoemde Hendrik Nicolaas Werkman. Op maandag 9 april 1945 werden Hendrik en zeven andere gevangenen, vergezeld door acht SD’ers in een overvalwagen gezet, en naar de Oosterduinen in Norg gereden. Daar werd hun verteld dat ze ter dood veroordeeld waren, en ieder van de SD’ers schoot vervolgens een gevangene door het hoofd. Ze werden ter plaatse in een massagraf begraven. De volgende dag, dus 10 april, werd het graf al ontdekt, en werden de lijken gekist en in Norg begraven. Er werden daarbij foto’s gemaakt van de lijken, om ze later te kunnen identificeren. Het lichaam van Hendrik werd al kort daarna, waarschijnlijk op 14 april, door zijn jongere broer Ernst geïdentificeerd. Hendrik werd daarna hier in Haren herbegraven.

Hendrik Nagel werd 39 jaar oud, hij liet een vrouw en vier dochtertjes na. Zijn broer Willem overleefde de oorlog, werd een bekend jurist, en schreef boeken onder diverse pseudoniemen.